

Utlysning: Arbeta med förankring, lokalt mervärde och kunskapsinsatser kring förnybar elproduktion på lokal och regional nivå

Energimyndigheten utlyser totalt upp till nio miljoner kronor per år i tre år inom det nystartade programmet *Lokala och regionala insatser för förnybar elproduktion* för projekt på upp till tre år. Utlysningen har tre olika prioriterade områden. Dessa områden är lokal och regional näringslivsutveckling och nytta kring förnybar elproduktion, samexistens mellan förnybar elproduktion och andra intressen samt kunskapshöjande insatser. Stödet kan sökas av offentliga aktörer, akademi och icke-vinstdrivande organisationer.

Sista ansökningsdag är 3 april 2020 klockan 12.00.

Utlysningen ska bidra till att öka den lokala och regionala nyttan av förnybar elproduktion i form av näringslivsutveckling. Den ska också bidra till samexistenslösningar mellan förnybar elproduktion och andra intressen samt till en ökad kunskapsnivå om förnybar elproduktion på lokal och regional nivå. Det övergripande syftet är att bidra till en hållbar elproduktion och ett hållbart elsystem genom att sprida kunskap om de olika kraftslagets förutsättningar och verka för att utbyggnad, drift och återinvesteringar sker med god lokal och regional förankring samt genererar mervärde till lokalsamhället.

Kommande decennier står det svenska elsystemet inför stora förändringar. Den förnybara elproduktionen förväntas öka kraftigt, en stor del av befintlig kraftproduktion bedöms nå sin livslängd och flera sektorer kommer att elektrifieras. Detta förväntas innebära att etablering av ny förnybar elproduktion och återinvesteringar i befintlig produktion kommer att ske i stor skala. Drivande i denna utveckling är bland annat minskade kostnader för förnybar elproduktion och fokus på att motverka klimatförändringarna. Det finns nationella mål för andel förnybar elproduktion och minskade växthusgasutsläpp, för att dessa ska nås är insatser på lokal och regional nivå viktiga. Inom det nystartade programmet *Lokala och regionala insatser för förnybar elproduktion* är tanken att finansiera denna typ av projekt. Programmets långsiktiga mål är följande:

- Att ny förnybar elproduktion är väl lokaliserad och väl förankrad i området där den etableras.

- Att arbetet med förnybar elproduktion och elsystemet hos berörda lokala och regionala aktörer baseras på god kompetens, fakta och aktuell kunskap
- Att etablering av och återinvesteringar i förnybar elproduktion genererar mervärde till lokalsamhället.

Programmet har finansiering för tre år och kommer under denna tid att ha minst en utlysningssomgång per år för projektansökningar samt eventuellt utlysa fler nationella projektkontor med olika tematiska inriktningar. Läs mer om programmet [här](#).

Prioriterade områden

Inom utlysningen är följande tre områden prioriterade:

Område 1: Lokal och regional nytta av förnybar elproduktion

I samband med utbyggnad, drift och underhåll av förnybar elproduktion skapas arbetstillfällen och möjlig utveckling av näringslivet i kommunen och regionen där detta sker. Det kan t ex röra sig om anläggning och underhåll av vägar, annan infrastruktur (bredband), boenden, och ett ökat behov av tekniker och elektriker. Genom att kommunen, regionen och/eller andra organisationer aktivt arbetar med detta kan den lokala och regionala nyttan öka. Detta är ett prioriterat område inom programmet och ett [nationellt projektkontor](#) för att stötta denna typ av projekt med bland annat arbetsätt och verktyg är utlyst.

Exempel på projekt på detta tema som har genomförts inom andra program på Energimyndigheten:

- *Lokal förankring av vindbruksprojekt.* Lungsjöns fritidsförening genomförde ett projekt inom [Nätverket för vindbruk](#) som bland annat kartlade och spred framgångsfaktorer som lokala företag använt sig av för att dra nytta av vindkraftsetableringen vid Lungsjön. Läs mer [här](#).
- *Vindkraft - lokal nytta och näringslivsutveckling.* Piteå kommun genomförde inom ramen för Nätverket för vindbruk ett projekt som syftade till att stimulera till ökad lokal andel företagande, främst avseende drift- och underhåll, men även inom andra områden för vindkraft genom seminarier, kontaktförmedling, företagsbesök och infospredning med mera. Läs mer [här](#).

Område 2: Samverkan och utredningar kring samexistens mellan förnybar elproduktion och andra intressen

En kraftig utbyggnad av förnybar elproduktion till 2040-talet kommer att leda till ökade mark- och vattenanspråk för förnybar elproduktion och då främst för vindkraft. Samtidigt ökar anspråken från andra intressen, bland annat Försvarmakten. Denna utveckling kan leda till ökade konflikter mellan olika anspråk och ett ökat behov av att hitta samexistenslösningar. Det handlar om att hitta möjliga former för att på bästa sätt tillgodose förutsättningar för både förnybar elproduktion och andra intressen. Samexistens med andra intressen är också en förutsättning för en hållbar utbyggnad av förnybar energi. Exempel på viktiga områden för samexistens är vindkraft och rennäring, vindkraft och försvarmakten samt vattenkraft och rekreation/friluftsliv. Projekt inom detta område arbetar med att skapa förståelse för förutsättningarna för olika intressen och möjliggöra för samexistens genom t ex att skapa mötesplatser, dialogforum och kunskapshöjande insatser.

Exempel på projekt på detta tema som har genomförts och genomförs inom andra program på Energimyndigheten:

- *Biekkasuodji*. Svenska Samernas Riksförbund har genomfört flera projekt inom [Nätverket för vindbruk](#) med syftet att skapa en ömsesidig förståelse mellan vindkraftprojektörer och renkötselns intressen och därigenom positiva, hållbara samarbeten. Det senaste projektet kan du läsa mer om [här](#).
- *Hållbar vindkraft i Dalarna – Samverkansprocess för regional strategisk vindkraftsplanering*. Länsstyrelsen Dalarna genomför ett projekt inom programmet [Lokal och regional kapacitetsutveckling](#) med syfte att effektivisera och förbättra avvägningar mellan olika miljömål och identifiera synenergier mellan en hållbar vindkraftsutbyggnad och andra samhällsliga intressen. Läs mer [här](#).

Område 3: Kunskapshöjande insatser

Utvecklingen och utbyggnaden av förnybar elproduktion går fort och berör allt fler aktörer. Detta medför ett behov av att informera nya målgrupper och löpande uppdatera befintliga målgrupper. Inom området prioriteras projekt som arbetar med kunskapshöjande insatser gällande förnybar elproduktion och elsystem med fokus på lokal och regional nivå. Exempelvis genom erfarenhets- och kunskapsutbyten mellan olika aktörer (t ex kommuner, länsstyrelser och energibranschen) och utbildningar för relevanta målgrupper.

Exempel på projekt på detta tema som har genomförts inom andra program på Energimyndigheten:

- *KAN 2.0 – Kunskapshöjande Aktiviteter kring nya Nättekniker.* Power Circle genomförde ett projekt inom [Nätverket för vindbruk](#) med syfte att skapa ett forum för nätägare och vindkraftsaktörer där information om smarta nättekniker som möjliggör mer förnybar elproduktion kan lyftas fram. Läs mer [här](#).
- *Träff för Länsstyrelsens vindkraftshandläggare.* Länsstyrelsen Halland har inom ramen för Nätverket för vindbruk i flera år arrangerat en träff för Länsstyrelsens vindkraftshandläggare där möjlighet ges att utbyta erfarenheter och diskutera aktuella ämnen inom vindkraft, i syfte att nå en mer enhetlig hantering av ärenden gällande vindkraft. Läs mer [här](#).

Omfattning och målgrupp

Stödet kan sökas av offentliga aktörer på lokal och regional nivå, såsom länsstyrelser, kommuner, kommunala och regionala samverkansorgan och aktörer med regionalt utvecklingsansvar. Även ideella föreningar, intresseorganisationer och akademi har möjlighet att delta i utlysningen. Företag har inte möjlighet att söka stödet men får vara med i genomförandet av projekten på lokal och regional nivå

Projektet kan hålla på som längst till 2022-12-31.

Energimyndigheten har avsatt upp till 27 miljoner kronor totalt (9 miljoner kronor per år) för denna utlysning. Vi ser gärna att ansökningarna omfattar mellan 500 000 kr och 2 000 000 kr och tidsmässigt är på mellan ett och tre år. Utlysningen avser stöd i form av bidrag upp till 100% av godkända stödgrundade projektkostnader. Sökande har rätt att göra påslag för sina faktiska indirekta kostnader med högst 30 % på sina stödberättigande personalkostnader (lön + lönebikostnader) för projektet.

Krav och kriterier

Projektet bör svara mot en eller flera av dessa punkter:

- Skapa och driva mötesplatser för relevanta aktörer
- Genomföra kunskapshöjande insatser för relevanta aktörer
- Utredda behov av åtgärder
- Utveckla metoder och arbetssätt
- Implementera befintliga metoder och arbetssätt på lokal eller regional nivå

Följande krav finns på ansökan gällande mål, utförande och uppföljning:

- Projekten *ska* grundas i en tydlig problembild, vilken ska beskrivas i ansökan, det vill säga projekten ska syfta till att uppfylla ett behov/lösa ett problem.
- Projekten *ska* ha resultatmål. **Resultatmålet** visar vad som ska uppnås med projektet. Det *ska* formuleras så att det beskriver vad projektet resulterar i och vad det levererar när det avslutas. **Resultatmålet** *ska* formuleras så att det även beskriver hur projektet bidrar till att nå programmets långsiktiga mål.

Projektet kan också ha ett eller flera **delmål**. De aktiviteter ni genomför i projektet ska leda till att ni når era delmål, och i förlängningen resultatmålen. Delmålen kan ha olika tidsperspektiv; något kanske ska nås efter bara några månader och några efter ett eller två år men senast vid projektslut.

- Sökande *ska* i ansökan tydliggöra vilken/vilka målgrupp/er som projektet riktar sig till eller vill involvera. Sökanden ska ange en enkel plan för hur dessa aktörer ska nås och hur projektägaren kommer säkerställa att dessa ges möjlighet att vara med.
- Sökande *ska* i ansökan beskriva hur väl projektet beaktar hållbar utveckling ur flera perspektiv samt uppfyllande av miljö kvalitetsmål. Koppla gärna detta till de globala utvecklingsmål som utgör Agenda 2030 som projektet kan bidra till att nå.
- Ansökningarna *ska* vara väl genomarbetade och fullständiga. Projektets totala kostnader och finansiering *ska* göras tydliga i ansökan. I ansökan *ska* också en tids- och aktivitetsplan redovisas.
- Sökande *uppmuntras* i ansökan beskriva hur projektet samverkar och/eller förstärker effekterna av andra pågående lokala, regionala eller nationella satsningar inom området.
- Sökande *uppmuntras* i ansökan beskriva hur de inom projektet avser att tillämpa/implementera tidigare beprövad erfarenhet eller metodutveckling för att ta fram ny kunskap.
- Energimyndigheten arbetar för att främja mångfald och jämställdhet och vi *uppmuntrar* därför den sökande att beakta dessa frågor vid sammansättningen av projektgruppen samt vid framtagandet av projektets genomförande, innehåll och mål.

Bedömning av ansökan

Vi bedömer ansökan utifrån de krav som nämns ovan samt följande bedömningsgrunder:

- Kapacitet att driva projekt – Vad organisationen har för förmåga att genomföra projektet. Beskriv er projektvana, vilka kompetenser som finns inom organisationen eller om ni tar hjälp av andra med den kompetens som behövs för att driva projektet.
- Projektledarens erfarenhet – Vi tittar på projektledarens tidigare erfarenheter och hur de kan komma till godo i det sökta projektet. Förslagsvis bifogas projektledarens CV i ansökan.
- Projektets kvalitet – Vi tittar på om resultatmål, aktiviteter, genomförande, uppföljning och budget hänger ihop på ett relevant och genomförbart sätt.

Så här ansöker du om medel

Ansökan ska i första hand skrivas på svenska. Ansökan ska skrivas enligt *Vägledning för ansökan i E-kanalen* och lämnas in via Energimyndighetens elektroniska ansökningsverktyg E-kanalen som finns under e-tjänster på Energimyndighetens [webbplats](#). Tänk på att skaffa användarbehörighet i E-kanalen i god tid eftersom det kan ta några dagar.

Utlysningen är öppen under perioden 3 februari till 3 april 2020. **Den fullständiga ansökan ska vara inlämnad senast 3 april 2020 kl 12.00.**

För att skapa er ansökan i E-kanalen går ni in under Ny ansökan i vänsterspalten och klickar sedan i utlysning. Sedan väljer ni ”Lokala och regionala insatser för förnybar elproduktion” i rullistan för program och därefter ”Projektutlysning februari 2020” i rullistan nedanför. Fältet stimulansseffekt i lämnas tomt i ansökan.

Beslut hos Energimyndigheten

Beslut om ansökningar förväntas vara fattade inom en månad efter sista ansökningsdag. Detta kan dock påverkas av antalet inkomna ansökningar.

Beslutet om ekonomiskt stöd grundas på den inskickade ansökan, men Energimyndigheten kan komma att begära in kompletteringar.

Beslut meddelas skriftligen.

Återrapportering

Stödmottagare förväntas ha kontinuerlig kontakt med ansvarig handläggare på Energimyndigheten för uppföljning, t ex lägesrapportering och ekonomisk redovisning. Krav på fullständig återrapportering framgår av meddelat beslut.

En skriftlig slutrapport av projektet ska lämnas in vid projektslut enligt de mallar som återfinns på Energimyndighetens webbplats samt sammanfattas med betoning på projektets resultat.

Outnyttjade medel ska betalas tillbaka till Energimyndigheten efter projektavslut.

Frågor

Elin Larsson, handläggare

Telefon: 016 544 24 82

E-post: elin.larsson@energimyndigheten.se